

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 124 — Rok 133 (4)

Niedziela, 28 — poniedziałek, 29 maja 1944 r.

DZIŚ: Zielone Świątki
JUTRO: Bogusława

Na wschodzie tylko działania lokalne

Velletri — punktem ciężkości walk

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁOWNEJ KWATERY FUHRERA w dniu 27 maja:

We Włoszech punkt ciężkości walk spoczywał w dniu wczorajszym w rejonie Velletri. Na południe i południowy zachód od tej miejscowości odparto ataki nieprzyjacielskie, zaryglowano nieznaczne włamanie lokalne i skoncentrowanym ogniem artylerijskim rozbito ponownie pozycje kilku batalionów wraz z czołgami. Na wschód od Velletri nieprzyjaciel przy użyciu bardzo silnych sił pancernych kontynuuje ataki w kierunku północno-wschodnim. Są tutaj w toku zacięte walki. Wśród straty pewnej liczby czołgów załamały się ataki przeciwnika na Castro dei Voisci.

W walkach ostatnich dni ponownie wyróżniła się 90 dywizja grenadierów pancernych pod dowództwem generała-majora Baade wraz z podlegającymi formacjami armii lądowej i lotnictwa, która odznaczyła się swą dzielnością również pod Cassino. W bojach pojedynczych wybitnie odznaczyła się szeregowa kompania jednej z kompanii pancernych strzelców spadochronowych, niszcząc w przeciągu dwóch dni 17 czołgów nieprzyjacielskich, oraz starszy strzelec Schrems w kompanii szturmowej jednego z pułków strzelców przez zniszczenie w walce na bliską metę 2 czołgów nieprzyjacielskich.

W czasie potyczki niemieckich jednostek ubezpieczających i promów bojowych w rejonie morskim koło Livorno, o której zameldowano w komunikacie dnia 25 maja, według zamkniętych już meldunków zatopiono jeden dalszy ścigacz, na jednym zaś wzniesiono pożar.

Z frontu wschodniego zameldowano tylko lokalną działalność bojową na dolnym biegu Dniestru, na Podkarpaciu i na południowo-wschód od Witebska.

Podczas ponownej próby ataku samolotów bolszewickich na konwój niemiecki przed północnym wybrzeżem norweskim myśliwce niemieckie zestrzeliły bez własnych strat 37 samolotów nieprzyjacielskich.

W Zatoce Fińskiej niemieckie ścigacze zatopiły na północy

Hiszpania nie dziwi się...

MADRYT, 27. 5. — W związku z doniesieniem, że ambasador sowiecki w Teheranie odmówił delegatom polskim wszelkiej informacji o losie tysięcy Polaków przebywających w Rosji Sowieckiej, pisze wychodzący w Barcelonie dziennik „Solidaridad Nacional“:

„Nie jest to na prawdę trudno sobie wyobrazić, jaki los spotkał obywateli polskich w Unii Sowieckiej. Wiemy o tym doskonale, dlatego pomimo wręczenia szczegółowej listy personalnej Moskwa wzbrania się udzielić wyjaśnienia o obywatelach polskich i dlaczego nie zgadza się też na wysłanie komisji polskiej do Moskwy. Hiszpania zna dostatecznie metody bolszewickie, i nie da się oszukać przez propagandę Kremla.“

wschód od wyspy Seskaer w czasie nocnej potyczki artylerijskiej z nieprzyjacielskimi pojazdami strażniczymi jedną łódź bolszewicką. Dwie dalsze uszkodzono tak ciężko, że należy się liczyć z ich zatonięciem.

Pojedyncze samoloty nieprzyjacielskie zrzuciły nocy ubiegłej bomby na miasta w zachodnich i południowo-zachodnich Niemczech. Siły obrony przeciwlotniczej zestrzeliły nad obszarem Niemiec i okupowanymi terenami zachodnimi oraz rejonem Morza Śródziemnego 23 samoloty nieprzyjacielskie.

BERLIN, 27. 5. — Agencja „Telepress“ dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach na wschodnim froncie:

Z wyjątkiem kilku lokalnych przedsięwzięć, dzień wczorajszy przeszedł na wschodnim froncie pod znakiem zupełnego spokoju. Jedynie na Podkarpaciu i na wschód od Lwowa w związku z kilku wypadkami bolszewickimi przeciwko pozycjom niemieckim wywiązały się lokalne potyczki, do których przylączyło się częściowo lotnictwo po obu stronach.

Na Podkarpaciu strzelcy niemieccy zdołali w tych dniach doprowadzić do zwycięskiego zakończenia akcji, mającej na celu poprawienie swych pozycji. Przeciwko nowym liniom niemieckim podejmowali bolszewicy jedynie tylko w ciągu czwartku pięciokrotne ataki w sile batalionu, zostali jednak zawsze krwawo odparty.

Bardziej ożywione walki rozwinęły się w rejonie na wschód od Lwowa. Prowadzone tutaj ataki bolszewickie, również w sile batalionu i wspierane przez samoloty bojowe, w łączności z przyszłymi zamierzeniami ofensywnymi Sowieców należy traktować jako akcje wywiadowcze w większym stylu.

Podczas gdy z ery pierwsze ataki załamały się już na przedpolu linii niemieckich wśród krwawych strat dla atakujących, przy piątym wypadzie udało się bolszewikom przedrzeć przez zapory przedpolowe. Przed właściwymi liniami niemieckimi zostali oni jednak powstrzymani, a ogień niemiecki zdziśniętował ich tak, że tylko słabe resztki atakującego batalionu zdołały cofnąć się do pozycji wyjściowych.

Sprawa polska a prestiż Anglii

Grupa polskich komunistów przyjęta przez Stalina

SZTOKHOLM, 27. 5. — W ramach podjętych przez Związek Sowiecki od szeregu miesięcy wysiłków przy użyciu najróżnorodniejszych metod w kierunku uprawiania dywersji politycznej wśród Polaków, zarówno w Anglii, jak i w Ameryce, aby przy wykorzystaniu podnieconych dyskusji w obozie polskich emigrantów przygotować grunt dla aneksji obszaru b. republiki polskiej przez Związek Sowiecki. Przed kilku dniami Stalin zainscenizował na Kremlu w Moskwie demonstrację polityczną pierwszej klasy.

Mianowicie w obecności Mołotowa i słynnej agitatorce komunistycznej Wandy Wasilewskiej Stalin przyjął grupę komunistów polskiej narodowości, która pod przewodnictwem nikomu dotychczas nieznanego osobistości nazwiskiem Maracki złożyła wobec dyktatora z Kremla szereg deklaracji.

W deklaracjach tych stwierdzono m. in., że polski rząd emigracyjny w Londynie nie jest upoważniony do przemawiania w imieniu narodu polskiego. Przy tej sposobności grupa komunistów polskich złożyła na ręce Stalina prośbę utworzenia w Moskwie organizacji, mającej na celu „mobilizację Polaków“. Podkreślono przy tym z naciskiem, że polski rząd emigracyjny okazał się pod każdym względem nieudolny i ponosi odpowiedzialność za poważne różnice zdań wśród Aliantów. To sensacyjne przyjęcie w Stalinie, którego „serdeczny charakter“ prasa moskiewska podkreśla ze specjalnym naciskiem, jest osłatecznym wypowiedzeniem wojny przez Stalina polskiemu rządowi emigracyjne-

mu w Londynie oraz jego zwolennikom.

Ten gest Moskwy jest niedwuznacznym dowodem, że Stalin uważa najwidoczniej obecną sytuację za odpowiednią do wyrażenia swoich pretensyj odnośnie do terytorium b. republiki polskiej w tak otwarty sposób, że nikt nie może już mieć żadnych wątpliwości co do celów polityki Związku Sowieckiego.

Stalin widocznie nie bierze przy tym w rachubę żadnego oporu ze strony rządu brytyjskiego, który to fakt stanowi ponowne potwierdzenie, że na konferencji w Teheranie ze strony Amerykanów i Anglików poczyniono Związkowi Sowieckiemu daleko idące koncesje odnośnie do jego planów bolszewizowania Europy. Wiadomość o przyjęciu grupy polskich komunistów przez Stalina wywarła, jak donoszą z Londynu, w kołach tamtejszej emigracji polskiej wprost niesamowite wrażenie.

GENEWA, 27. 5. — Prestiż Anglii w świecie w ciągu ostatnich miesięcy systematycznie upada, pisze tygodnik angielski „Catholic Times“. Przyczyny tego należy szukać w fakcie, że w wypadku omawiania sprawy polskiej zawiódł on, a obecnie nie znajduje się taki kraj, który by wierzył angielskim zapewnieniom.

Anglia skapitulowała przed żądaniem Sowieców i z tego powodu posiada obecnie w polityce europejskiej wpływ jeszcze tylko tak długi, jak długo rozporządza wielką armią i lotnictwem.

Mimo ustępliwości, z jaką odnosi się Anglia wobec Sowieców, wszystkie bez wyjątku kontynentalne państwa europejskie odrzuciły bolsze-

Ciężkie walki powietrzne nad rejonem Rzymu

BERLIN, 27. 5. — Nad przyczółkiem desantowym Anzio oraz nad rejonem Rzymu doszło już wielokrotnie do gwałtownych walk powietrznych. Silne formacje niemieckich myśliwców zaatakowały formacje bombowców północno-amerykańskich i ich ochronę konwojową w czasie nalotów nad rejon północno-włoski. Według nadeszłych dotychczas raportów, zestrzelono przy tym co najmniej 12 samolotów brytyjskich i północno-amerykańskich. W walkach tych brały również udział myśliwce włoskie. Artyleria przeciwlotnicza niemieckiego lotnictwa doniosła z obszaru frontowego o ze-

strzeleniu 4 alianckich samolotów nurkowych.

Niemieckie samoloty bliskiego wsparcia dokonały ataków w locie zniżonym na alianckie formacje pancerne w rejonie na północ od Anzio. W czasie lotów zniżonych zrzucono bomby na ciężkie czołgi Aliantów, a bezpośrednio potem z nieznacznej wysokości wzięto pod ogień ciężko-kalibrowej broni pokładowej piechoty, postępującą pod ochroną czołgów alianckich oraz same czołgi. Myśliwce typu „Messerschmitt“ ubezpieczały skutecznie operacje samolotów bliskiego wsparcia przeciwko formacjom myśliwców alianckich.

Echo mowy Churchilla w Stanach Zjednoczonych

SZTOKHOLM, 27. 5. — Ostatnia mowa Churchilla wywołała w Stanach Zjednoczonych pewne podniecenie, jak donosi nowojorski korespondent dziennika „Svenska Dagbladet“. W Stanach Zjednoczonych panuje przekonanie, że Churchill dość jednostronnie przedstawił punkt widzenia Wielkiej Brytanii. Głównym ośrodkiem dyskusji politycznych w Stanach Zjednoczonych jest sprawa powszechnie wysuwanej żądania

wspólnej deklaracji wielkich mocarstw alianckich w kwestii problemów powojennych i innych zagadnień międzynarodowych. W kołach amerykańskich da się stwierdzić wyraźną nutę wzburzenia z tego powodu, ponieważ Churchill uwzględnił w większym stopniu brytyjski punkt widzenia, niż amerykański.

Utworzenie rady Aliantów jest celem dyskusji politycznych w Stanach Zjednoczonych. Jednak nawet sam Sumner Welles nie był w stanie dotychczas jasno wytłumaczyć, jaki ma być skład tej rady i jakie rządy posiadałyby prawo do zasiadania w niej.

Zwłaszcza znany publicysta Walter Lipman podkreśla, że w dalszym ciągu nie zapadła jeszcze decyzja, którzy reprezentanci Aliantów mieliby prawo objęcia przedstawicielstwa pewnych narodów. Ta niepewność, jak podkreśla korespondent, stanowi tło reakcji północno-amerykańskiej na ostatnią mowę Churchilla.

Zaniepokojenie panujące w Ameryce z powodu braku jakiegś silnej podstawy nie zmniejszyło się po zaobserwowaniu faktu, że Churchill w swej mowie punkt ciężkości wojny przesunął na sprawy polityczne dotyczące Wielkiej Brytanii.

Ustąpienie Hulla?

SZTOKHOLM, 27. 5. — W stolicy amerykańskiej w ostatnich dniach krążyły uporne wieści, że minister spraw zagranicznych Hull chętnie zrezygnowałby z swego stanowiska. Twierdzi się, że stan zdrowia przeszedł 70-letniego ministra spraw zagranicznych budzi wielkie obawy i że minister cieszyłby się z tego bardzo, gdyby stanowisko swe przekazać mógł w ręce młodsze.

Głos dnia

„Anglia chciała wojny powietrznej“ — pod takim nagłówkiem zamieszcza dzisiejszy „Paris Soir“ artykuł wstępny, w którym zaznacza na samym początku, że mnożące się ataki terrorystyczne Anglików są praktycznym wykonaniem od dawna wypracowanego planu. Na temat wyłącznej odpowiedzialności Londynu za bombardowanie miast z powietrza nie ma już dzisiaj wogóle dyskusji. Historia stwierdzi kiedyś, że Anglicy „z dawien dawna planowali zrzucać bomb na miasta i ludność cywilną“, ponieważ byli oni

pierwszymi, którzy zastosowali tę straszliwą metodę.

Artykuł przypomina dalej, że Niemcy jeszcze przed rokiem 1939 zaproponowały innym mocarstwom ograniczenie zastosowania samolotów w czasie wojny oraz ustalenie konstrukcji bombowców, a z chwilą rozpoczęcia kroków wojennych Rzesza ponowiła swoje propozycje. Anglia odrzuciła jednak te wszystkie wnioski i ona właśnie jest tym krajem, który stosuje i stosował broń bombardującą bez żadnych względów dla ludzkości.

